

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jána Mičovského, Miroslava Kadúca, Igora Matoviča, Eriky Jurinovej, Jozefa Viskupiča, Martina Fecka, Štefana Kuffu, Mikuláša Hubu, Evy Horváthovej, Richarda Vašečku, Branislava Škripeka, Heleny Mezenskej, Petra Polláka, Igora Hraška a Márie Ritomskej

k návrhu zákona č. .../2013 Z. z. o ochrane osôb pri odhaľovaní trestnej činnosti súvisiacej s korupčnými a inými vybranými trestnými činmi

(tlač 415)

Návrh zákona č. /2013 Z. z. o ochrane osôb pri odhaľovaní trestnej činnosti súvisiacej s korupčnými a inými vybranými trestnými činmi sa mení a dopĺňa takto:

1. V Čl. I v § 1 ods. 1 sa za slová „pracovných vzťahov“ vkladá čiarka a slová „podmienky a postup pri poskytovaní odmeny fyzickej osobe podieľajúcej sa významnou mierou na objasnení trestnej činnosti súvisiacej s vybraným trestným činom a podmienky a postup pri poskytovaní podpory fyzickej osobe podieľajúcej sa významnou mierou na objasnení trestnej činnosti súvisiacej s vybraným trestným činom formou osobitného prístupu zo strany štátu a pri poskytovaní podpory iným subjektom, ktorých činnosť je zameraná na dosiahnutie účelu tohto zákona,“.

Odôvodnenie:

Základné ustanovenia, v ktorých je zadaný predmet zákona sa dopĺňajú sa a rozširujú o podmienky a postup (hmotnoprávne a procesnoprávne ustanovenia) pri poskytovaní odmeny a podpory chránenej osobe.

Rozšírené a doplnené ustanovenie zohľadňuje viaceré princípy zo správy mimovládnej organizácie Transparency International s názvom „Odporúčané návrhy princípov pre právnu úpravu whistleblowingu“. V tomto dokumente je zohľadnený najmä koncept „širokého predmetu oznámenia“ a „širokého pokrytia“, ktorých základnou myšlienkou je rozšírenie protikorupčného boja z verejnoprávnej sféry aj do sféry súkromnej. Výhodiskové body tohto dokumentu zohľadňuje aj tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh.

2. V Čl. I v § 1 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Účelom zákona je

- a) výrazne znížiť rozsah vybraných trestných činov, v dôsledku ktorých dochádza nielen k značnej škode, ale aj k strate dôvery občanov v spravodlivé fungovanie štátu,
- b) napomôcť oznamovaniu významných skutočností v oblasti korupcie,

- c) účinne a komplexne chrániť chránenú osobu pri oznamovaní významných skutočností tak, aby toto jej konanie bolo rovnocennou alternatívou k jej prípadnému nekonaniu a nemohlo sa stať dôvodom na vyvodzovanie dôsledkov, ktoré by chránenej osobe spôsobili ujmu,
- d) odmeniť chránenú osobu za to, že sa podieľala na objasnení trestnej činnosti súvisiacej s vybranými trestnými činmi alebo za to, že sa podieľala na zistení alebo usvedčení osoby zodpovednej za takúto činnosť alebo na predídení alebo zabránení škode na majetku vrátane poskytnutia určitého podielu z majetku, ak došlo k navráteniu tohto majetku alebo jeho časti,
- e) podporiť chránenú osobu formou osobitného prístupu zo strany štátu, ako aj podporiť subjekty, ktoré sa v rámci svojej činnosti zameriavajú na prevenciu korupcie a protikorupčné vzdelávanie a výchovu,
- f) zvyšovať povedomie verejnosti o oznamovaní významných skutočností a postavení chránenej osoby v spoločnosti,
- g) zásadne zmeniť verejnú atmosféru v prospech uznania vysokej spoločenskej hodnoty boja proti korupciou.“.

Doterajšie odseky 2 a 3 sa označujú ako odseky 3 a 4.

Odôvodnenie:

Vymedzuje sa účel zákona, ktorý v predloženom znení zákona absentuje. Keďže boj proti korupcii je citlivou spoločenskou témou, ktorá má široký tematický presah, nielen do sféry práva, politiky alebo ekonómie, ale aj do morálno-etickej oblasti, považujeme za vhodné v zákone koncipovať základné body, ktoré by jednoznačne definovali zmysel a účel zákona. Takéto ustanovenie síce nemá normatívnu hodnotu, ale zo symbolického hľadiska predstavuje dôležité formálne vymedzenie a zdôraznenie cieľa zákona.

V rámci základných ustanovení predkladaného zákona sa navrhuje doplnenie úvodného paragrafu o účel zákona vymedzený v šiestich bodoch, ktoré sa heslovitým spôsobom dajú vyjadriť ako: pomoc, prevencia, ochrana, odmena, podpora, vzdelávanie, právne povedomie a celospoločenská akceptácia.

3. V Čl. I v § 2 sa za písmeno b) vkladajú nové písmená c) a d), ktoré znejú:

„c) významnou skutočnosťou sa rozumie skutočnosť oznámená v trestnom konaní fyzickou osobou, že bol spáchaný vybraný trestný čin alebo jej výpoveď ako svedka alebo poskytnutie iného dôkazu touto osobou o skutočnostiach súvisiacich s činnosťou jej zamestnávateľa, ktoré významnou mierou môžu prispieť alebo prispeli k objasneniu vybraného trestného činu alebo k zisteniu alebo usvedčeniu jeho páchatela,

d) škodou sa rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s vybraným trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach; škodou sa rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s vybraným trestným činom, ako aj ujma na zisku, na ktorý

by poškodený inak vzhľadom na okolnosti a svoje pomery mal nárok alebo ktorý by mohol odôvodnene dosiahnuť“.

Doterajšie písmená c) až f) sa označujú písmená e) až h).

Odôvodnenie:

Navrhuje sa doplnenie legálnej definície ďalších základných pojmov, ktorými sú „významná skutočnosť“ a „škoda“. Pojem „významná skutočnosť“ je obsahovo vymedzený identicky ako v § 3 predloženého návrhu zákona, keďže sa však tento pojem uvádza v zmysle tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu už v úvodných ustanoveniach návrhu zákona, z legislatívno-technického hľadiska je žiaduca jeho úprava v základných pojmoch. Pojem „škoda“ nie je v predloženom návrhu zákona vymedzený a vzhľadom na jednoznačnosť právnej úpravy, ako aj na skutočnosť, že pojem „značná škoda“ v predloženom návrhu zákona vymedzený je, sa javí žiaduce vymedziť v návrhu zákona aj tento pojem.

4. V Čl. I § 8 vrátane nadpisu znie:

„§ 8

Forma podpory

(1) Chránená osoba má právo na poskytnutie podpory za podmienok uvedených v § 8a až 8e formou:

- a) udelenia štátneho vyznamenania,
- b) prostriedkov právnej nápravy,
- c) právnej pomoci,
- d) poskytovania informácií o priebehu trestného konania,
- e) náhrady škody.

(2) Každý má právo na podporu, ktorá mu napomôže, aby bol lepšie informovaný o spôsobe oznamovania významných skutočností a právach a povinnostiach chránenej osoby podľa § 8f.

(3) Podpora sa poskytuje aj subjektom, ktoré sa v rámci svojej činnosti zameriavajú na prevenciu korupcie a protikorupčné vzdelávanie a výchovu, a to za podmienok uvedených v § 8g.“.

Odôvodnenie:

Ustanovenie § 8 definuje formy, akými je možné podporiť chránenú osobu k podaniu oznámenia o významných skutočnostiach. Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh navrhuje okrem podpory vo forme poskytnutia právnej pomoci chránenej osobe zaviesť a vymedziť i ďalšie formy podpory, a to podporu vo forme udelenia štátneho vyznamenania, prostriedkov právnej nápravy, poskytovania informácií o priebehu trestného konania a náhrady škody. Podpora môže byť

chránenej osobe poskytnutá v prípade splnenia podmienok bližšie špecifikovaných v § 8a až 8e. Navyše, každý má právo na podporu v súvislosti s oznamovaním významných skutočností a prevenciou korupcie, a to spôsobom podrobnejšie vymedzeným v § 8f a 8g.

5. V Čl. I sa za § 8 vkladajú nové § 8a až 8u, ktoré vrátane nadpisu znejú:

„§ 8a

Štátne vyznamenanie

(1) Na zvýraznenie mimoriadnej spoločenskej dôležitosti boja proti korupcii možno chránenej osobe, ktorá prispela významnou mierou k objasneniu trestnej činnosti súvisiacej s vybranými trestnými činmi, k zisteniu alebo usvedčeniu páchateľa alebo k predídeniu alebo zabráneniu škode na majetku, udeliť štátne vyznamenanie podľa osobitného predpisu.⁴⁾

(2) Vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) každoročne navrhne⁵⁾ prezidentovi Slovenskej republiky na udelenie štátneho vyznamenania vždy aj osoby, ktoré svojou činnosťou podľa odseku 1 preukázali mimoriadne zásluhy o budovanie demokratickej spoločnosti.

(3) Vláda pri predkladaní návrhov podľa odseku 2 prihliada na rodovú rovnosť.

§ 8b

Prostriedky právnej nápravy

(1) Chránená osoba má podľa tohto zákona právo na ochranu pred postihom za oznámenie o významných skutočnostiach a na tento účel môže využívať prostriedky právnej nápravy uvedené v odsekoch 2 až 7.

(2) Chránená osoba sa môže domáhať svojich práv na súde, ak sa domnieva, že je alebo bola dotknutá na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo slobodách nedodrzaním ustanovení tohto zákona zo strany zamestnávateľa. Môže sa najmä domáhať, aby zamestnávateľ upustil od svojho konania, a ak je to možné, napravil protiprávny stav alebo poskytol primerané zadosťučinenie.

(3) Ak by primerané zadosťučinenie nebolo dostačujúce, najmä ak nedodrzaním ustanovení tohto zákona zo strany zamestnávateľa bola značným spôsobom znížená dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie chránenej osoby, môže sa táto domáhať aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Sumu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a všetky okolnosti, za ktorých došlo k jej vzniku.

(4) Konanie vo veciach súvisiacich s porušením ustanovení tohto zákona zo strany zamestnávateľa sa začína na návrh chránenej osoby, ktorá namieta, že jej právo, právom chránené záujmy alebo slobody boli dotknuté. Chránená osoba je povinná v návrhu označiť zamestnávateľa, o ktorom tvrdí, že porušil ustanovenia tohto zákona.

(5) Zamestnávateľ je povinný preukázať, že neporušil ustanovenia tohto zákona, ak chránená osoba oznámi súdu skutočností, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu ustanovení tohto zákona došlo.

(6) Na konanie vo veciach podľa tohto ustanovenia sa vzťahuje osobitný predpis.⁶⁾

(7) Chránená osoba má právo na ochranu svojich práv aj mimosúdnu cestou prostredníctvom mediácie.⁷⁾

(8) Právo na náhradu škody podľa § 8e nie je týmto ustanovením dotknuté.

§ 8c

Právna pomoc

Chránená osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu.⁸⁾

§ 8d

Informácie o priebehu trestného konania

(1) Chránená osoba, ktorá podala oznámenie o významných skutočnostiach, má právo na informácie o priebehu trestného konania, a to v miere, ktorá jej umožní aktívne sa podieľať na tomto konaní.

(2) Pri poskytovaní informácii podľa odseku 1 sa postupuje podľa osobitného predpisu.⁹⁾

§ 8e

Náhrada škody

(1) Ak rozhodnutím alebo postupom orgánu verejnej moci príslušného podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, bola chránenej osobe spôsobená škoda, má právo domáhať sa jej náhrady v súlade s osobitným predpisom.¹⁰⁾

(2) Chránená osoba, ktorej bola spôsobená škoda, sa má právo domáhať jej náhrady aj v súlade so všeobecnými predpismi o náhrade škody.¹¹⁾

(3) Ak bol s chránenou osobou neplatne skončený štátnozamestnanecký vzťah, pracovnoprávny vzťah alebo obdobný pracovný vzťah zo strany zamestnávateľa, patrí jej vyššia náhrada mzdy podľa osobitného predpisu.¹²⁾

§ 8f

Zvyšovanie povedomia verejnosti

(1) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) je v súlade s osobitným predpisom¹³⁾ zodpovedné za

- a) poskytovanie všeobecných usmernení verejnosti týkajúcich sa oznámení o významných skutočnostiach, postavenia chránenej osoby a jej práv a povinností, ako aj iných otázok súvisiacich s uplatňovaním tohto zákona,
- b) zavádzanie opatrení na zvyšovanie povedomia verejnosti o oznámeniach o významných skutočnostiach a chránených osobách,
- c) zavádzanie opatrení, ktorými sa dosiahne širšia spoločenská akceptácia oznámenia o významných skutočnostiach.

(2) Plnenie úloh uvedených v odseku 1 zverejňuje ministerstvo aj na svojom webovom sídle.

§ 8g

Prevenencia korupcie a protikorupčné vzdelávanie a výchova

- (1) Štát podporuje prevenciu vybraných trestných činov a protikorupčné vzdelávanie a výchovu ako súčasť prevencie kriminality a protispoločenskej činnosti.
- (2) Cieľom výchovy a vzdelávania na školách a v školských zariadeniach, ktorý je obsahom výchovno-vzdelávacích programov podľa osobitného predpisu,¹⁴⁾ je aj úcta k zákonu a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality, najmä vybraných trestných činov.
- (3) Subjektom, ktoré sa v rámci svojej činnosti zameriavajú na dosiahnutie cieľov uvedených v odseku 1, môže ministerstvo poskytnúť dotáciu podľa osobitného predpisu.¹⁵⁾ Dotáciu na dosiahnutie cieľov uvedených v odseku 2 môže týmto subjektom poskytnúť aj Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) podľa osobitného predpisu.¹⁶⁾

§ 8h

Forma odmeny

- (1) Chránenej osobe sa poskytuje za podmienok uvedených v § 8i a 8j
 - a) jednorazová paušálna odmena (ďalej len „paušálna odmena“),
 - b) podielová odmena.
- (2) Na poskytnutie odmeny chránenej osobe je právny nárok, ktorý po jeho smrti prechádza na jej právnych nástupcov.¹⁷⁾
- (3) Odmenu poskytuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) postupom podľa § 8k a 8l.

§ 8i

Podmienky poskytnutia paušálnej odmeny

- (1) Paušálna odmena patrí chránenej osobe za podmienok uvedených v odsekoch 2 až 6.

(2) Chránenej osobe patrí paušálna odmena vo výške päťnásťnásobku minimálnej mzdy¹⁸⁾ bez ohľadu na mieru, akou sa podieľala na objasnení trestnej činnosti súvisiacej s vybranými trestnými činmi, na zistení alebo usvedčení osoby zodpovednej za takúto činnosť alebo na predídení alebo zabránení škode na majetku.

(3) Ak je chránených osôb v súvislosti s tou istou významnou skutočnosťou viac, paušálna odmena patrí tej z nich, ktorá podala oznámenie o významných skutočnostiach ako prvá.

(4) Paušálna odmena sa postupom podľa § 8k a 8l poskytne takto:

- a) 25% odmeny po podaní obžaloby,¹⁹⁾
- b) 75% odmeny po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia v trestnom konaní,²⁰⁾ ktorým bol páchateľ uznaný vinným zo spáchania vybraného trestného činu.

(5) Paušálna odmena nepatrí chránenej osobe, ak sa na ňu vzťahujú dôvody, na základe ktorých zaniká ochrana podľa § 7 ods. 1 písm. b) až d).

(6) Paušálna odmena sa poskytne aj vtedy, ak na základe výsledkov vyšetrovania orgánmi činnými v trestnom konaní je nepochybné, že sa stal vybraný trestný čin alebo škoda na majetku a

- a) súd oslobodil obžalovaného spod obžaloby, pretože obžalovaný nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný,²¹⁾
- b) ak je trestné stíhanie neprípustné a z tohto dôvodu sa vec odloží²²⁾ alebo trestné stíhanie sa zastaví,²³⁾
- c) ak sa vec odloží, pretože trestné stíhanie je neúčelné z dôvodov uvedených v osobitnom predpise²⁴⁾ alebo ak sa z tých istých dôvodov trestné stíhanie zastaví,²⁵⁾
- d) ak sa trestné stíhanie zastaví,²⁶⁾ pretože obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

§ 8j

Podmienky poskytnutia podielovej odmeny

(1) Podielová odmena patrí chránenej osobe za podmienok uvedených v odsekoch 2 až 4.

(2) Chránenej osobe sa poskytne podielová odmena vo výške 30% z hodnoty majetku vráteného štátu v súlade s osobitným predpisom.²⁷⁾

(3) Ustanovenia § 8i ods. 3 a 5 sa na podielovú odmenu vzťahujú rovnako.

(4) Podielová odmena sa vypláti postupom podľa § 8k a 8l, ak v trestnom konaní²⁰⁾ nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, ktorým bol páchateľ uznaný vinným zo spáchania vybraného trestného činu.

§ 8k

Postup pri poskytovaní odmeny

- (1) Skutočnosti, ktoré nastanú v priebehu trestného konania a sú uvedené v § 8i ods. 4 písm. a) a b), § 8i ods. 6 a § 8j ods. 4, sa považujú za rozhodujúcu skutočnosť. Orgán činný v trestnom konaní upovedomí chránenú osobu o rozhodujúcej skutočnosti podľa § 8i ods. 4 písm. a) a § 8i ods. 6 v súlade s osobitným predpisom²⁸⁾ a súd, ktorý rozhodol o vybranom trestnom čine, oznámi rozhodujúcu skutočnosť podľa § 8i ods. 4 písm. b) a § 8j ods. 4 chránenej osobe podľa osobitného predpisu.²⁹⁾
- (2) Žiadosť o poskytnutie odmeny môže chránená osoba podať ministerstvu spravodlivosti do šiestich mesiacov odo dňa oznámenia rozhodujúcej skutočnosti; ak si v tejto lehote chránená osoba právo na poskytnutie odmeny neuplatní, toto právo zaniká. Na žiadosť o poskytnutie odmeny podanú po tejto lehote ministerstvo spravodlivosti neprihliada.
- (3) Žiadosť o poskytnutie odmeny obsahuje osobné údaje chránenej osoby v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia a adresu bydliska chránenej osoby. Žiadosť o poskytnutie odmeny sa podáva na tlačive, ktorého vzor určí ministerstvo spravodlivosti; tlačivá sú k dispozícii na ministerstve spravodlivosti, ktoré ich zverejní aj na svojom webovom sídle.
- (4) Ministerstvo spravodlivosti pri rozhodovaní o žiadosti o poskytnutie podielovej odmeny zohľadní mieru účasti chránenej osoby na objasnení vybraného trestného činu, na zistení alebo usvedčení jeho páchatel'a a rozsah majetku vráteného štátu v súlade s osobitným predpisom.²⁷⁾
- (5) Ministerstvo spravodlivosti rozhodne o žiadosti o poskytnutie odmeny do šiestich mesiacov odo dňa jej doručenia.
- (6) Ministerstvo spravodlivosti vyplatí chránenej osobe odmenu do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa priznalo poskytnutie odmeny.
- (7) Ak je pri rozhodovaní o žiadosti o poskytnutie podielovej odmeny potrebné stanoviť všeobecnú hodnotu navráteného majetku v správe štátu, postupuje sa podľa osobitného predpisu.³⁰⁾

§ 8l

Oprávnenia a povinnosti zamestnancov ministerstva spravodlivosti

- (1) Zamestnanci ministerstva spravodlivosti, ktorí rozhodujú o žiadosti o poskytnutie odmeny sú pri preverovaní skutočností dôležitých pre rozhodnutie o podanej žiadosti oprávnení nahliadať do príslušných trestných spisov a požadovať od orgánov činných v trestnom konaní a súdov súčinnosť pri získavaní informácií, ktoré sú nevyhnutné na vydanie rozhodnutia o poskytnutí odmeny.
- (2) Zamestnanci ministerstva spravodlivosti, ktorí rozhodujú o žiadosti o poskytnutie odmeny, sú povinní zachovávať mlčanlivosť o obsahu týchto žiadostí a subjektoch, ktoré ich podali, ako aj o ďalších skutočnostiach týkajúcich sa konania o poskytnutí odmeny, ktoré sa dozvedeli pri plnení svojich úloh. Povinnosť zachovávať mlčanlivosť platí aj vtedy, ak títo zamestnanci prestali byť zamestnancami ministerstva spravodlivosti.

§ 8m

Orgány verejnej moci

(1) Pôsobnosť podľa tohto zákona vykonávajú

- a) Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“),
- b) vláda,
- c) ministerstvo,
- d) ministerstvo spravodlivosti,
- e) ministerstvo školstva,
- f) inšpekcia práce,
- g) ostatné orgány verejnej moci.

(2) Orgány verejnej moci uvedené v odseku 1 predchádzajú vybraným trestným činom najmä tým, že v rozsahu svojej pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi pôsobia na dodržiavanie zákonnosti fyzickými osobami a právnickými osobami.

§ 8n

Národná rada

Národná rada každoročne berie na vedomie správu o uplatňovaní tohto zákona predloženú vládou a svojou činnosťou prispieva k zvyšovaniu povedomia verejnosti o oznamovaní významných skutočností, ako aj k širšej spoločenskej akceptácii oznamovania významných skutočností.

§ 8o

Vláda

Vláda

- a) každoročne schvaľuje a do 9. decembra predkladá národnej rade správu o uplatňovaní tohto zákona za predchádzajúcich 12 mesiacov (ďalej len „správa“),
- b) každoročne predkladá návrhy na ocenenie chránených osôb štátnym vyznamenaním podľa § 8a,
- c) prispieva k zvyšovaniu povedomia verejnosti o oznamovaní významných skutočností a chránených osobách, ako aj k širšej spoločenskej akceptácii oznamovania významných skutočností.

§ 8p

Ministerstvo

Ministerstvo

- a) každoročne vypracúva a predkladá vláde na schválenie správu,
- b) koordinuje ostatné ústredné orgány štátnej správy pri uplatňovaní tohto zákona a vykonáva kontrolu a pravidelné vyhodnocovanie uplatňovania tohto zákona v rámci svojej pôsobnosti,
- c) rozpracúva v rámci stratégie prevencie kriminality³¹⁾ samostatnú časť, ktorá sa týka otázok upravených týmto zákonom a jeho uplatňovaním, plní úlohy podľa § 8f a § 8g ods. 3.

§ 8q

Ministerstvo spravodlivosti

Ministerstvo spravodlivosti

- a) podieľa sa na vypracovaní správy,
- b) vykonáva kontrolu a pravidelné vyhodnocovanie uplatňovania tohto zákona v rámci svojej pôsobnosti,
- c) poskytuje ministerstvu potrebnú súčinnosť,
- d) plní úlohy podľa § 8k a 8l.

§ 8r

Ministerstvo školstva

Ministerstvo školstva:

- a) podieľa sa na vypracovaní správy,
- b) vykonáva kontrolu a pravidelné vyhodnocovanie uplatňovania tohto zákona v rámci svojej pôsobnosti,
- c) poskytuje ministerstvu potrebnú súčinnosť,
- d) plní úlohy podľa § 8g ods. 2 a 3.

§ 8s

Inšpekcia práce

Inšpekcia práce:

- a) podieľa sa na vypracovaní správy,
- b) vykonáva kontrolu a pravidelné vyhodnocovanie uplatňovania tohto zákona v rámci svojej pôsobnosti,
- c) poskytuje ministerstvu potrebnú súčinnosť,
- d) plní úlohy podľa § 6.

§ 8t

Ostatné orgány verejnej moci

Ostatné orgány verejnej moci vykonávajú v oblasti prevencie vybraných trestných činov pôsobnosť podľa osobitných predpisov.³²⁾

§ 8u

Spolupráca

(1) Orgány verejnej moci v oblasti prevencie vybraných trestných činov vzájomne spolupracujú pri vykonávaní tohto zákona.

(2) Orgány verejnej moci v oblasti prevencie vybraných trestných činov spolupracujú aj s právnickými osobami, ktoré pôsobia v oblasti prevencie vybraných trestných činov, najmä s médiami, vedeckými a výskumnými inštitúciami, školami, školskými zariadeniami, spolkami a inými združeniami, nadáciami, neziskovými organizáciami poskytujúcimi všeobecne prospešné služby a štátom uznanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami, ako aj s orgánmi a organizáciami iných štátov a medzinárodnými organizáciami.”.

Poznámky pod čiarou k odkazom 4 až 32 znejú:

„⁴⁾ Zákon č. 522/2008 Z. z. o vyznamenaníach Slovenskej republiky v znení zákona č. 115/2011 Z. z.

⁵⁾ § 16 ods. 1 zákona č. 522/2008 Z. z.

⁶⁾ Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

⁷⁾ Zákon č. 420/2004 Z. z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ Zákon č. 327/2005 Z. z. poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ § 46 ods. 8 a 9, § 62 ods. 2, § 65 ods. 8, § 131 ods. 1, § 139, § 196 ods. 1, § 197 ods. 3, § 198, § 199 ods. 1, § 206 ods. 1 a 2, § 214 ods. 3, § 215 ods. 5 a 6, § 216 ods. 5, § 228 ods. 6 a § 265 ods. 2 Trestného poriadku v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ Napríklad Zákonník práce, Občiansky zákonník.

¹²⁾ Napríklad § 79 ods. 1 Zákonníka práce v znení zákona č. 348/2007 Z. z.

¹³⁾ § 11 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

- ¹⁴⁾ § 4 písm. g) a § 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. .../2013 Z. z.
- ¹⁵⁾ Zákon č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- ¹⁶⁾ Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných a stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.
- ¹⁷⁾ 20a a § 460 až 487 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.
- ¹⁸⁾ § 2 zákona č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení zákona č. 460/2008 Z. z.
- ¹⁹⁾ § 234 Trestného poriadku v znení zákona neskorších predpisov.
- ²⁰⁾ Napríklad § 334 ods. 5 Trestného poriadku.
- ²¹⁾ § 285 písm. d) Trestného poriadku.
- ²²⁾ § 197 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.
- ²³⁾ § 215 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.
- ²⁴⁾ § 197 ods. 2 Trestného poriadku.
- ²⁵⁾ § 215 ods. 2 Trestného poriadku v znení neskorších predpisov.
- ²⁶⁾ § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.
- ²⁷⁾ Napríklad § 428 Trestného poriadku.
- ²⁸⁾ § 215 ods. 5 a § 234 ods. 1 Trestného poriadku v znení neskorších predpisov.
- ²⁹⁾ § 173 ods. 7 Trestného poriadku v znení zákona č. .../2013 Z. z.
- ³⁰⁾ Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov.
- ³¹⁾ § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 583/2008 Z. z.
- ³²⁾ Napríklad § 3 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii, § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, § 4 ods. 1 písm. g) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, § 6 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z.“.

Odôvodnenie:

V § 8a sa zakotvuje mechanizmus udeľovania štátnych vyznamenaní Slovenskej republiky pre chránené osoby na zvýraznenie mimoriadnej spoločenskej dôležitosti boja proti korupcii, ako uvádza odsek 1 tohto paragrafu. Režim štátnych vyznamenaní upravuje zákon č. 522/2008 Z. z. o štátnych vyznamenaní. V prípade predloženého návrhu zákona v znení tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu by do úvahy prichádzalo najmä udelenie Radu Ľudovíta Štúra a Kríž Milana Rastislava Štefánika. V novembri 2012 boli prijaté Zásady vlády Slovenskej republiky o postupe pri predkladaní podnetov na predloženie návrhov na udelenie štátnych vyznamenaní Slovenskej republiky (ďalej len „zásady“), ktoré bližšie stanovujú metodiku prekladania podnetov. Podľa odseku 3 vláda pri

navrhovaní prihlíada na to, aby zastúpenie kandidátov, ktorých navrhne prezidentovi SR bolo určitým spôsobom vyvážené, rozhodnutie však vždy zostáva na prezidentovi SR podľa vyššie uvedeného postupu. Rodovou rovnosťou sa myslí vyvážené zastúpenie mužov a žien medzi kandidátmi. Udeľovaním štátnych vyznamenaní sa priznáva celospoločenský význam oznamovaniu významných skutočností podľa návrhu zákona a motivujú sa ďalšie potenciálne chránené osoby.

V § 8b sa upravuje možnosť chránenej osoby podať návrh na príslušný súd a domáhať sa ochrany svojich práv, právom chránených záujmov a slobôd, ak v súvislosti s jej oznámením bola alebo je v dôsledku konania zamestnávateľa dotknutá na svojich právach, právom chránených záujmoch a slobodách. Podanie návrhu je dispozičným oprávnením chránenej osoby. Predkladatelia pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu sa inšpirovali úpravou zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov a namiesto klasického princípu, že tvrdenia uvedené v návrhu dokazuje navrhovateľ, zavádzajú do návrhu zákona o ochrane osôb pri odhaľovaní trestnej činnosti obrátené dôkazné bremeno. V konaní preto bude na zamestnávateľovi, aby preukázal, že opatrenia vykonané v neprospech chránenej osoby boli motivované iným dôvodom ako tým, že chránená osoba učinila oznámenie o významných skutočnostiach orgánu činnému v trestnom konaní.

Ustanovenie § 8c je obsahovo identické so znením § 8 predloženého návrhu zákona, ktorý sa týka poskytnutia právnej pomoci chránenej osobe.

Úprava § 8d zahŕňa doručovanie písomností, právo oznamovateľa a svedka byť poučený o možnosti požiadať o poskytnutie ochrany podľa tohto zákona a informovanosti svedkov, poškodených a osôb, ktoré podali oznámenie o významných skutočnostiach. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh považuje chránenú osobu za aktívneho a kľúčového účastníka procesov súvisiacich s podaním jeho oznámenia o významných skutočnostiach a ak vychádzame z teórie, že takýmto konaním chránená osoba nahrádza úlohu štátu, je jej priebežná informovanosť a právo na ochranu jej osoby opodstatnené.

Náhrada škody je v zmysle § 8e integrálnou súčasťou systému podpory chránenej osoby, ktorá je v trestnom konaní oznamovateľom, svedkom alebo osobou, ktorá poskytla iný dôkaz o významných skutočnostiach súvisiacich s činnosťou jeho zamestnávateľa. V navrhovanom ustanovení o náhrade škody tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh deklaruje možnosť chránenej osoby uplatniť si náhradu škody, ktorá jej vznikla na základe ustanovení Občianskeho zákonníka, Zákonníka práce a zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

V § 8f sa ministerstvu vnútra SR ako orgánu, do ktorého pôsobnosti je zverená oblasť prevencie kriminality a boja proti korupcii, rozširuje jeho pôsobnosť pokiaľ ide o povinnosť poskytovať usmernenia a zavádzať opatrenia slúžiace k informovanosti verejnosti týkajúce sa zvýšenia povedomia ľudí o právach a povinnostiach a oznamovaní významných skutočností chráneným osobám ako i o ďalších skutočnostiach, ktoré súvisia s činnosťou a statusom tejto osoby.

V § 8g sa upravuje forma podpory štátu ako ďalší zo stanovených cieľov tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu pre tie osoby, ktoré sa podieľajú na vzdelávaní a výchove zameranej na protikorupčnú osvetu ako i na programy, ktorých účelom je predchádzať vzniku a šíreniu trestných činov korupcie a iných vybraných trestných činov. K naplneniu tohto účelu by sa mal v budúcnosti obsahovo upraviť štátny vzdelávací program tak, aby sa prevencia kriminality, protispoločenskej činnosti a boja proti korupcii prelínali viacerými vzdelávacími oblasťami, napr. v podobe prierezovej témy. Štát už i v súčasnej dobe čiastočne takúto činnosť podporuje, a to najmä prostredníctvom

poskytovania dotácii z rozpočtovej kapitoly Ministerstva vnútra SR na podporu prevencie kriminality a boja proti kriminalite na základe zákona č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácii v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Dotáciu je rovnako možné poskytnúť i na vzdelávanie a výchovu v oblasti boja proti korupcii, protispoločenskej činnosti a prevencie kriminality. Takáto dotácia je poskytovaná na financovanie rozvojových projektov z rozpočtovej kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na rozvoj výchovy a vzdelávania v oblasti aktivít zameraných na prevenciu kriminality, protispoločenskej činnosti a boj proti korupcii. Žiadateľ o dotáciu v uvedenom prípade postupuje podľa zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných a stredných škôl a školských zariadení.

Podľa § 8h možno odmenu poskytnúť chránenej osobe. Poskytovanie odmeny sa upravuje z dôvodu šetrenia prostriedkov štátneho rozpočtu, pretože jej neposkytovaním sa vďaka rozmáhajúcej sa korupcii ušetrí menej. Celkový vplyv na rozpočet verejnej správy by preto mal byť pozitívny – suma vyplatennej odmeny bude zaručene nižšia ako suma zachránených alebo vrátených prostriedkov do tohto rozpočtu. Formy odmeny sú dve – jednorazová paušálna odmena a podielová odmena, pričom podmienky poskytnutia odmeny, jej výška, oprávnené subjekty a postup poskytnutia sú upravené podrobnejšie v § 8i až 8l. Paušálna odmena je odmenou za odvalu chránenej osoby a podielová odmena je odmenou za navrátenie majetku v správe štátu, t.j. zásluhovou odmenou. Na odmenu je právny nárok, ktorý prechádza na právnych nástupcov chránenej osoby.

Paušálna odmena sa podľa § 8i vypláca bez ohľadu na mieru, akou sa chránená osoba podieľala na výsledku trestného konania za predpokladu, že bola podaná aspoň obžaloba – ide o výrazný motivačný faktor, keďže trestné konanie na Slovensku neraz prebieha veľmi dlho a ani verejnosť neprijímala pozitívne také legislatívne návrhy predložené v minulosti, ktoré vyplatenie odmeny odkladali až na právoplatný odsudzujúci rozsudok páchatela – čiže dva najdôležitejšie motivačné momenty zákona sú – vyplatenie bez ohľadu na mieru podieľania sa a skoršie štádium trestného konania pri vyplatení časti odmeny. Z hľadiska štatistiky je rozdiel medzi počtom prípadov, v ktorých bola podaná obžaloba za posledné roky takmer rovnaký ako počet prípadov, v ktorých nadobudol vydaný odsudzujúci rozsudok právoplatnosť.

Návrh zákona upravuje aj situácie, keď z objektívnych dôvodov nie je možné usvedčenie páchatela, resp. jeho odsúdenie, s cieľom, aby aj v týchto prípadoch mohla byť paušálna odmena vyplatená – rovnaký systém sa už uplatňuje napr. v Českej republike podľa nového zákona o obetiach trestných činov vo vzťahu k finančnej pomoci takýmto obetiam. Paušálna odmena sa vypláca v dvoch čiastkach systémom 25% (pri obžalobe) a 75% (pri právoplatnom odsúdení páchatela). Zároveň sa upravujú prípady, kedy nemožno paušálnu odmenu poskytnúť. Pätnásťnásobok minimálnej mzdy je v súčasnosti zhruba 5 000 eur ($337,70 \times 15 = 5060,50$ eur), pre účel modelového prípadu môžeme povedať, že ak je podaná obžaloba, ale prípad sa nedotiahne úspešne do konca, tak chránená osoba dostane 1 250 eur ako paušálnu odmenu za odvalu.

Podielová odmena je na rozdiel od paušálnej odmeny v zmysle § 8j odmenou zásluhovou, a preto je podmienená čiastočne inými okolnosťami ako paušálna odmena. Keďže podielová odmena je odmenou za navrátenie majetku v správe štátu späť do štátnych rúk, je prirodzené, že patrí subjektu len v prípade, ak sa oznámenie o vybranom trestnom čine týka výlučne majetku v zmysle definície uvedenej v návrhu zákona. Ďalej musí ísť o právoplatný rozsudok, čo predpokladá aj odsúdenie páchatela, ktorý by mal takýto majetok štátu vrátiť, inak nebude z čoho vyplatiť podielovú odmenu. Rovnako na posúdenie je aj výška podielovej odmeny, ktorú návrh zákona stanovil na 30% z hodnoty

navráteného majetku – takáto výška je stanovená aj v USA, niektoré legislatívne návrhy podané v minulosti však stanovili túto výšku len na 10%.

V zmysle § 8k sa na postup pri poskytnutí odmeny vzťahuje v zmysle spoločných ustanovení návrhu zákona správny poriadok – je to vlastne jeden z dvoch prípadov, keď tomu tak podľa návrhu zákona je a súvisí to aj s tým, že na odmenu je zo zákona právny nárok. Žiadosť o poskytnutie odmeny možno podať do 6 mesiacov od stanoveného momentu, uplynutím 6-mesačnej lehoty zaniká právo na poskytnutie odmeny. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh stanovuje aj lehoty pre rozhodnutie o odmene a vyplatenie odmeny.

V § 8l sa v súvislosti s postupom vyplatenie odmeny ustanovujú niektoré práva a povinnosti zamestnancov Ministerstva spravodlivosti SR, ktorí rozhodujú o poskytnutí odmeny.

V § 8m sú vymenované tie orgány verejnej moci, do pôsobnosti ktorých spadá predmet úpravy návrhu zákona v znení tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu. Sú nimi Národná rada Slovenskej republiky, vláda Slovenskej republiky, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, inšpekcia práce a ostatné orgány verejnej moci. Aktívna participácia orgánov verejnej moci je požiadavkou, ktorá je vyjadrená taktiež vo viacerých odporúčaniach uvedených v správe Transparency International, ktorá primárne rozlišuje medzi inštitúciami (orgánmi), ktorým chránená osoba oznamuje významné skutočnosti a inštitúciami (orgánmi), ktoré majú v kompetencii poradenstvo, monitoring, kontrolu a tiež zvyšovanie všeobecného povedomia o problematike korupcie.

Národná rada SR má v zmysle § 8n nezastupiteľné miesto pri naplňaní cieľov tohto návrhu zákona, a to najmä tým, že každoročným prerokovávaním správy podnecuje verejnú diskusiu, ktorá môže nielen zvýšiť povedomie verejnosti o oznamovaní významných skutočností a postavení chránených osôb, ale tiež prispieť k širšej spoločenskej akceptácii oznamovania významných skutočností.

Vláda SR ako kľúčový orgán verejnej moci, ktorý má výkonnú a iniciatívnu právomoc, participuje v zmysle § 8o aj na realizácii a aplikácii ustanovení predloženého návrhu zákona, a to v dvoch formách – aktívnej a pasívnej. Aktívna činnosť spočíva v každoročnom predkladaní návrhov na ocenenie chránených osôb štátnym vyznamenaním a v schvaľovaní a predkladaní správy o uplatňovaní tohto zákona Národnej rade Slovenskej republiky. Dátum predkladania správy nie je zvolený náhodne, ale s prihliadnutím na symboliku tohto dňa – 9. december je medzinárodným dňom boja proti korupcii. S temporálnym aspektom predkladania správy je spojené ďalšie špecifikum – vypracúva sa za predchádzajúcich 12 kalendárnych mesiacov, a nie za predchádzajúci kalendárny rok, ako to pri obdobných správach býva zvykom. Navrhnutý model vypracovania správy nespôsobuje ročný sklz, čo je pri problematike korupcie, ktorá je veľmi dynamickým javom, ktorý je potrebné zachytiť a analyzovať v jeho aktuálnej podobe, kľúčové. Pasívna forma realizácie predkladaného zákona sa prejavuje ako pozitívny sprievodný efekt, ktorý vzniká v dôsledku úspešnej realizácie zákona ako celku a vedie k postupnému progresívnemu zvyšovaniu povedomia verejnosti o problematike korupcie.

Ministerstvo vnútra SR je v zmysle § 8p administratívnym centrom plnenia úloh vlády SR, ktoré okrem špecifických úloh obsiahnutých v jednotlivých ustanoveniach predloženého návrhu zákona, je vláde zodpovedné aj za vypracovanie správy o uplatňovaní tohto zákona a za koordináciu ústredných a iných orgánov štátnej správy s cieľom usmerňovať ich pri plnení úloh podľa tohto zákona, ale tiež zosumarizovať podklady, na základe ktorých bude schopné vypracovať každoročnú správu.

Ministerstvo spravodlivosti SR ako ďalší z orgánov verejnej moci v zmysle § 8q, ktorý sa podieľa na uplatňovaní tohto návrhu zákona, je zodpovedné za plnenie úloh pri vypracovaní správy, výkone

kontroly a následného vyhodnocovania miery efektívneho uplatnenia tohto zákona v rámci svojej pôsobnosti. Taktiež je zodpovedné za poskytovanie odmeny chránenej osobe. V nadväznosti na túto povinnosť je ministerstvo povinné určiť vzor tlačiva, ktoré bude na webovom sídle ministerstva a poslúži na účely žiadosti o poskytnutie odmeny.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR patrí v zmysle § 8r k orgánom verejnej moci, ktoré zohrávajú v boji proti korupcii subsidiárnu úlohu, ktorej jadrom je prevencia korupcie a protikorupčné vzdelávanie a výchova. Spracovaním kvalitného štátneho vzdelávacieho programu (ktorého súčasťou by mala byť aj problematika protikorupčnej výchovy) a svojimi dotáciami zameranými na prevenciu boja proti korupcii pri výchove a vzdelávaní však môže významným spôsobom napomôcť k plneniu cieľov uvedených v návrhu zákona.

Inšpekcia práce predstavuje popri Ministerstve vnútra SR a Ministerstve spravodlivosti SR v zmysle § 8s tretí kľúčový orgán verejnej moci pre riadne uplatňovanie predloženého návrhu zákona. Úloha inšpekcie práce je podľa § 6 návrhu zákona koncentrovaná predovšetkým do oblasti poskytovania ochrany pred pracovnoprávnym postihom pri oznámení o významných skutočnostiach.

Za ostatné orgány verejnej moci uvedené v § 8t možno považovať predovšetkým obecnu políciu, ktorej obec môže rozšíriť zoznam úloh aj o boj proti korupcii, príslušníkov Policajného zboru, ktorí pri plnení svojich úloh spolupracujú s orgánmi verejnej moci najmä pri určovaní priorít prevencie kriminality, ochrany verejného poriadku a zamerania boja s kriminalitou, prokurátorov, ktorým do pôsobnosti patrí aj odstraňovanie príčin a podmienok trestnej činnosti, prevencia a potláčanie kriminality.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh v § 8u ustanovuje požiadavku na vzájomnú kooperáciu a spoluprácu nielen na vnútroštátnej, ale aj na medzinárodnej úrovni.

6. V Čl. I sa vypúšťajú § 9 a 10.

Doterajší § 11 sa označuje ako § 9.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na odlišný systém odmeňovania chránenej osoby upravený v tomto pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu a s prihliadnutím na návrh uvedený v bode 10 spoločnej správy k tomuto návrhu zákona sa vypúšťajú tieto ustanovenia.

7. V Čl. I v § 11 sa na konci pripájajú tieto slová: „a postupu pri poskytovaní odmeny podľa § 8k a 8l“.

Odôvodnenie:

Ide o legislatívnu úpravu, ktorá je nevyhnutná vzhľadom na znenie bodu 5 Čl. I § 8k tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu.

8. Čl. V sa vypúšťa.

Doterajšie články sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Z dôvodu úprav navrhovaných v bode 15 Čl. XII tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu a s prihliadnutím na návrh uvedený v bode 13 spoločnej správy k tomuto návrhu zákona sa vypúšťajú tieto ustanovenia.

9. V Čl. VII sa za bod 1 vkladá nový bod 2, ktorý znie:

„2. V § 128 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Predvolanie musí obsahovať špecifikáciu trestného činu, ktorého sa výsluch týka.““.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Ide o obsahovú zmenu náležitosti predvolania svedka k výsluchu, pokiaľ ide o špecifikáciu trestného činu, ktorého sa výsluch týka. Navrhovaná úprava sa javí ako opodstatnená, s prihliadnutím na ochranu chránenej osoby a zavedenia možnosti pripraviť sa na výsluch vo veci vopred jej známej. V praxi sa už aj v súčasnosti vyskytujú situácie, keď predvolanie na výsluch obsahuje podrobnosti o tom, akého trestného činu sa výsluch týka. Vyskytujú sa však aj prípady, keď takéto označenie absentuje.

10. V Čl. VII sa za bod 2 vkladá nový bod 3, ktorý znie:

„3. § 173 sa dopĺňa odsekom 7, ktorý znie:

„(7) Rovnopis právoplatného rozsudku sa doručí aj ďalším osobám, ak to ustanovuje osobitný predpis.““.

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava bezprostredne súvisí s bodom 5 Čl. I § 8k tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu.

11. V Čl. VII sa za bod 2 vkladá nový bod 3, ktorý znie:

„3. V § 215 ods. 5 prvej vete sa za slovo „obvinenému“ vkladá čiarka a slovo „oznamovateľovi““.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava reflektuje jednu z foriem podpory - informovanie chránenej osoby ako oznamovateľa o priebehu trestného konania podľa bodu 5 Čl. I § 8d tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu i v prípade zastavenia trestného stíhania prokurátorom.

12. V Čl. VII sa za bod 2 vkladá nový bod 3, ktorý znie:

„3. V § 215 ods. 6 sa za slovo „obvinený“ vkladá čiarka a slovo „oznamovateľ“.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava reflektuje jednu z foriem podpory - informovanie chránenej osoby ako oznamovateľa o priebehu trestného konania podľa bodu 5 Čl. I § 8d tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu a možnosti aktívne sa podieľať na prebiehajúcom konaní, a to i formou podávania sťažností, napr. proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania.

13. V Čl. VII sa za bod 2 vkladá nový bod 3, ktorý znie:

„3. V § 216 ods. 5 sa za slovo „obvinenému“ vkladá čiarka a slovo „oznamovateľovi“ a za slovo „obvinený“ sa vkladá čiarka a slovo „oznamovateľ“.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava reflektuje jednu z foriem podpory - informovanie chránenej osoby ako oznamovateľa o priebehu trestného konania podľa bodu 5 Čl. I § 8d tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu a možnosti aktívne sa podieľať na prebiehajúcom konaní, a to i formou podávania sťažností, napr. proti uzneseniu o podmienenečnom zastavení trestného stíhania.

14. V Čl. VII sa za bod 2 vkladá nový bod 3, ktorý znie:

„3. V § 228 ods. 6 sa za slovo „obvinenému“ vkladá čiarka a slovo „oznamovateľovi“ a za slovo „obvinený“ sa vkladá čiarka a slovo „oznamovateľ“.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava reflektuje jednu z foriem podpory - informovanie chránenej osoby ako oznamovateľa o priebehu trestného konania podľa bodu 5 Čl. I § 8d tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu a možnosti aktívne sa podieľať na prebiehajúcom konaní, a to i formou podávania sťažností, napr. proti uzneseniu o prerušení trestného stíhania.

15. Za Čl. X sa vkladajú nové Čl. XI až XV, ktoré znejú:

„Čl. XI

Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení zákona č. 58/1969 Zb., zákona č. 131/1982 Zb., zákona č. 94/1988 Zb., zákona č. 188/1988 Zb., zákona č. 87/1990 Zb., zákona č. 105/1990 Zb., zákona č. 116/1990 Zb., zákona č. 87/1991 Zb., zákona č. 509/1991 Zb., zákona č. 264/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z., zákona č. 153/1997 Z. z., zákona č. 211/1997 Z. z., zákona č. 252/1999 Z. z., zákona č. 218/2000 Z. z., zákona č. 261/2001 Z. z., zákona č. 281/2001 Z. z., zákona č. 23/2002 Z. z., zákona č. 34/2002 Z. z., zákona č. 95/2002 Z. z., zákona č. 184/2002 Z. z., zákona č. 215/2002 Z. z., zákona č. 526/2002 Z. z., zákona č. 504/2003 Z. z., zákona č. 515/2003 Z. z., zákona č. 150/2004 Z. z., zákona č. 404/2004 Z. z., zákona č. 635/2004 Z. z., zákona č. 171/2005 Z. z., zákona č. 266/2005 Z. z., zákona č. 336/2005 Z. z., zákona č. 118/2006 Z. z., zákona č. 188/2006 Z. z., zákona č. 84/2007 Z. z., zákona č. 335/2007 Z. z., zákona č. 568/2007 Z. z., zákona č. 214/2008 Z. z., zákona č. 379/2008 Z. z., zákona č. 477/2008 Z. z., zákona č. 186/2009 Z. z., zákona č. 575/2009 Z. z., zákona č. 129/2010 Z. z., zákona č. 546/2010 Z. z., zákona č. 130/2011 Z. z., zákona č. 161/2011 Z. z. a zákona č. 69/2012 Z. z. sa dopĺňa takto:

1. V § 442 ods. 2 sa za slovom „korupcie“ vkladajú slová „alebo vybraným trestným činom podľa osobitného predpisu“.
2. Za § 879o sa vkladá § 879p, ktorý vrátane nadpisu nad ním znie:

„DEVÄTNÁSTA HLAVA

PRECHODNÉ USTANOVENIE ÚČINNÉ OD 1. JANUÁRA 2014

§ 879p

Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy, ktoré vznikli pred 1. januárom 2014. Vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky, ktoré z nich vznikli pred 1. januárom 2014, sa však posudzujú podľa právnej úpravy účinnej do 31. decembra 2013.“.

Čl. XII

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení zákona č. 408/2002 Z. z., zákona č. 210/2003 Z. z., zákona č. 453/2003 Z. z., zákona č. 461/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 82/2005 Z. z., zákona č. 131/2005 Z. z., zákona č. 244/2005 Z. z., zákona č. 570/2005 Z. z., zákona č. 124/2006 Z. z., zákona č. 231/2006 Z. z., zákona č. 348/2007 Z. z., zákona č. 200/2008 Z. z., zákona č. 460/2008 Z. z., zákona č. 49/2009 Z. z., zákona č. 184/2009 Z. z., zákona č. 574/2009 Z. z., zákona č. 543/2010 Z. z., zákona č. 48/2011 Z. z., zákona č. 257/2011 Z. z., zákona č. 406/2011 Z. z., zákona č. 257/2011 Z. z.,

zákona č. 512/2011 Z. z., zákona č. 251/2012 Z. z., zákona č. 252/2012 Z. z., zákona č. 345/2012 Z. z., zákona č. 361/2012 Z. z. a zákona č. 233/2013 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 79 ods. 1 tretej vete sa za slovo „zárobku“ vkladajú slová „a zamestnancovi, ktorému bola poskytnutá ochrana podľa osobitného predpisu, v sume dvojnásobku jeho priemerného zárobku“.
2. Za § 252i sa vkladá § 252j, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 252j

Prechodné ustanovenie účinné od 1. januára 2014

Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj pracovnoprávne vzťahy a obdobné pracovné vzťahy, ktoré vznikli pred 1. januárom 2014. Právne úkony urobené pred 1. januárom 2014 a nároky, ktoré z nich vznikli, sa posudzujú podľa právnej úpravy účinnej do 31. decembra 2013.“.

Čl. XIII

Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení zákona č. 523/2004 Z. z., zákona č. 564/2004 Z. z., zákona č. 689/2006 Z. z., zákona č. 245/2008 Z. z., zákona č. 462/2008 Z. z., zákona č. 179/2009 Z. z., zákona č. 184/2009 Z. z., zákona č. 38/2011 Z. z., zákona č. 390/2011 Z. z., zákona č. 325/2012 Z. z., zákona č. 345/2012 Z. z. a zákona č. 81/2013 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 4d sa odsek 1 dopĺňa písmenom o), ktoré znie:

„o) prevencie kriminality, najmä korupcie, a protispoločenskej činnosti.“.

Čl. XIV

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 462/2008 Z. z., zákona č. 37/2009 Z. z., zákona č. 184/2009 Z. z., zákona č. 37/2011 Z. z., zákona č. 390/2011 Z. z. a zákona č. 324/2012 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 4 písm. g) sa na konci pripájajú tieto slová: „ako aj úctu k zákonom a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality, najmä korupcie, a inej protispoločenskej činnosti,“.

Čl. XV

Zákon č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 403/2010 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 11 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Dotáciu možno poskytnúť až do výšky 100% predpokladaných výdavkov projektu, ak ide o projekty zamerané na prevenciu korupcie; odsek 2 sa v tomto prípade nepoužije.“.

2. Za § 15 sa vkladá § 15a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 15a

Prechodné ustanovenie účinné od 1. januára 2014

Žiadosti o dotácie podané na základe výzvy na predkladanie projektov zverejnenej pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa posudzujú podľa právnej úpravy účinnej do 31. decembra 2013.“.

Doterajší Čl. XI sa označuje ako Čl. XVI.

Odôvodnenie:

Úprava v Čl. XI sa týka Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, ktorý vo svojej šiestej časti týkajúcej sa náhrady škody priznáva tomu, komu bola spôsobená škoda niektorým trestným činom korupcie (§ 328 až 336 Trestného zákona), právo na úhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V súvislosti s predkladaným návrhom zákona sa javí ako potrebné v tomto smere novelizovať Občiansky zákonník a priznať náhradu nematkovovej ujmy v peniazoch aj tomu, komu bola spôsobená škoda niektorým korupčným trestným činom. Zámerom úpravy prechodných ustanovení je zamedziť prípadnej retroaktívite v právnych vzťahoch.

Úprava v Čl. XII sa týka Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, pričom sa zakotvuje nárok chránenej osoby na náhradu mzdy vo výške dvojnásobku jej priemerného zárobku. Dvojnásobok zárobku sa zakotvuje z toho dôvodu, aby táto výška náhrady pôsobila ako odstrašujúci prostriedok voči prípadnej snahe zamestnávateľa skončiť pracovnoprávny pomer s chránenou osobou neplatne. Zámerom úpravy prechodných ustanovení je zamedziť prípadnej retroaktívite v právnych vzťahoch.

Úprava v Čl. XIII sa týka zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a spočíva v zámere dosiahnuť jeden zo základných cieľov boja proti korupcii, ktorým je prevencia korupcie a protikorupčná výchova a vzdelávanie. Jeho naplnenie je zabezpečené jednak mechanizmami zakotvenými v osobitných zákonoch a tiež systémom poskytovania účelovo určených finančných prostriedkov vyčlenených jednotlivými kapitolami rozpočtu na protikorupčnú výchovu a vzdelávanie. Orgánom príslušným poskytovať dotácie v tejto oblasti je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Toto ministerstvo môže zo svojej rozpočtovej kapitoly poskytnúť účelovo viazané finančné prostriedky na realizáciu predloženého rozvojového projektu na rozvoj výchovy a vzdelávania v oblastiach financovania rozvojových projektov i v prípadoch novo navrhovaných týmto zákonom, a to v oblasti prevencie kriminality, najmä korupcie a protispoločenskej činnosti.

Úprava v Čl. XIV sa týka zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom vychádza z predpokladu, že protikorupčná výchova a vzdelávanie je jedným zo základných cieľov v boji proti korupcii. Tento

základný cieľ nie je možné dosiahnuť len tým, že sa bude zvyšovať povedomie verejnosti napr. informačnými kampaňami, alebo tým, že sa poskytne možnosť školám a školským zariadeniam, prostredníctvom ich zriaďovateľa, alebo mimovládny organizáciám požiadať príslušný orgán podľa osobitného predpisu o poskytnutie dotácii na financovanie rozvojových projektov na prevenciu kriminality vrátane korupcie podľa osobitných zákonov. Tento základný cieľ sa musí stať integrálnou súčasťou výchovy a vzdelávania na Slovensku a aj z tohto dôvodu sa dopĺňa školský zákon v časti venovanej cieľom výchovy a vzdelávania. Novelizáciou sa zároveň dosiahne, že podporovaný cieľ sa stane súčasťou štátneho vzdelávacieho programu a ďalších výchovno-vzdelávacích programov, ktoré gesturuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Úprava v Čl. XV sa týka zákona č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 403/2010 Z. z. a spočíva v podpore prevencie protikorupčného správania. Zákon už i v súčasnej dobe umožňuje Ministerstvom vnútra SR urobiť výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácii z rozpočtovej kapitoly ministerstva na podporu prevencie kriminality a boja proti kriminalite postupom podľa zákona č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácii v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Projekty v oblasti prevencie kriminality môžu byť financované i z finančných prostriedkov obvodného úradu a príslušného ministerstva ako vyplýva z ustanovení zákona č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa definície kriminality stanovenej týmto zákonom je kriminalitou konanie, ktoré je trestným činom. Navrhovaná úprava umožňuje poskytovať dotácie zo strany Ministerstva vnútra SR relevantným subjektom - žiadateľom o dotáciu, a to až do výšky 100% predpokladaných výdavkov na realizovaný projekt. Treba podotknúť, že dotácia nemusí byť poskytnutá v plnej výške. Môže byť i nižšia, čo je však posun oproti doteraz platnému modelu upravenému v zákone, kde sa u všetkých iných projektov predpokladá finančná spoluúčasť žiadateľa, a to v pomere poskytnutej dotácie vo výške 80% z celkových predpokladaných výdavkov projektu, pričom 20% výdavkov si žiadateľ hradí z vlastných zdrojov.

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jána Mičovského, Miroslava Kadúca, Igora Matoviča, Eriky Jurinovej, Jozefa Viskupiča, Martina Fecka, Štefana Kuffu, Mikuláša Hubu, Evy Horváthovej, Richarda Vašečku, Branislava Škripeka, Heleny Mezenskej, Petra Polláka, Igora Hraška a Márie Ritomskej

k návrhu zákona č. .../2013 Z. z. o ochrane osôb pri odhaľovaní trestnej činnosti súvisiacej s korupčnými a inými vybranými trestnými činmi
(tlač 415)

Meno a priezvisko

Podpis

1. JÁN MIČOVSKÝ
2. Mikuláš Huba
3. HORVÁTHOVÁ EVA
4. Richard Vašečka
5. BRANISLAV ŠKRIPEK
6. MARTIN FECKO
7. Mária Ritomska
8. Igor HRAŠKO
9. A. Hraško
10. Ivan Horváth
11. Jozef Michal
12. Peter OSUSKÝ
13. Miroslav KADÚC
14. Erika Jurinová
15. Jozef Viskupič
16.
17.
18.
19.
20.

Handwritten signatures corresponding to the names in the list above, including signatures for Ján Mičovský, Mikuláš Huba, Eva Horváthová, Richard Vašečka, Branislav Škripek, Martin Fecko, Mária Ritomska, Igor Hraško, A. Hraško, Ivan Horváth, Jozef Michal, Peter Osuský, Miroslav Kadúca, Erika Jurinová, and Jozef Viskupič.